

Debreceni Ujság
1918

DEBRECEN, 1918.

XXII. ÉVF. 10. SZÁM.

PÉNTEK, JANUÁR 18.

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hóra 2.80 kor. Negyedévre 8.— kor.
Félévre 16.— kor. Egész évre 32.— kor.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és leltulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 10 fillér.

Oroszország meghosszabbította a fegyverszünetet.

Az entente tíz éves gazdasági háborúra készül.

Az orosz-román szövetség felborulása határozottan kedvező hatással lesz a brest-litovski béketárgyalásokra, hiszen már hajszálon áll, hogy Oroszország neki ne menjen volt szövetségének, az általa Romániának, mely Oroszország gyöngeségét és belső zűrzavarait valamerő tulkapásokra használta fel.

Semmi kétség, hogy a konfliktus Románia meghátrálásával fog véget érni, mert hiszen a legyöngült Oroszország is elég erős arra, hogy Romániát letiporja, azonban ezzel a konfliktussal megszünt teljesen az orosz támogatás és Románia teljesen elszigetelten áll, nem marad számára más hátra, mint a feltétlen megadás. Romániának már a központi hatalmak diktálni fogják a feltételeket. Ez lesz a méltó büntetése alnokságáért, melyet előbb Bulgáriával követett el a Balkán-háboruban, azután velünk szemben megismételte.

Brest-Litovskban a tárgyalások már a külön bizottságokban folynak, tehát már a részletek körül. Ez is mutatja, hogy az általános alapelveknél támadt ellentétek nem áthidalhatatlanok és ha a kölcsönös megengedés még a területi kérdésekre is lehetséges. Oroszországnak szüksége van a békére, akármilyen formában is; a központi hatalmak nagylelkűsége pedig kizárja a megalázást. Az ellentétek már is lényegesen enyhültek és minél tovább tárgyalnak, annál inkább eltompulnak. Hozzájárul ehhez még az az előzékenység is, melyet a központi hatalmak Oroszországgal szemben közzgazdasági téren tanúsítanak. A hatása már is mutatkozik: pétervári híradás szerint a fegyverszünetet Oroszország újabb 30 napra meghosszabbította. Ha áthidalhatatlanok lennének az ellentétek, akkor az orosz kormány nem a fegyverszünet meghosszabbításának útjára lépett volna. Ez is mutatja, hogy az orosz különbéke ügye a legjobb megoldás útjára jutott.

Az entente e hét végén tartja meg a párisi konferenciát, melyen — amsterdami híradás szerint — határozatot akarnak hozni a gazdasági háborúra vonatkozólag és ha igaz a hír, kerek tíz évben akarják megszabni annak tartamát. Hogy ereje lesz-e hozzá Angliának és katasztrófa előtt álló szövetségeseinek: az már más kérdés. Az entente már igen sok határozatot hozott, de még egyetlen határozatának sem tudott érvényt szerezni. Ez a határozat is erre a sorsra fog jutni.

A vezérkar jelentése.

Budapest, január 17. A Brenta és a Monte Perlica között az ellenség harcitévőkénysége az előző napi eredménytelen veszteségteljes támadásai után tűzrajtaütésekre szorított. A január 14. és 15-iki harcokban 12 tisztet és több, mint 300 főnyi légénységet ejtettünk foglyul.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásfőnök jelentése.

Berlin, január 17. (Nyugati harctér.) Nincsenek nagyobb harci cselekmények. Az arcvonal számos szakaszán felderítő harcok folytak. Paschendesdeltől északra a Scarpe mentén és Vendhuillenél és Saint Quentinnél egynehány angol elfogtunk.

(Keleti harctér.) Nincs ujság.

(Macedon arcvonal.) A Cserna-hajlásban a fokozódó tüzérségi tevékenység tovább tart.

(Olasz arcvonal.) A helyzet változatlan. Az olaszoknak január 14-iki és 15-iki eredménytelen és veszteségteljes támadásai alkalmából 12 tisztet és több, mint háromszáz főnyi légénységet ejtettünk foglyul.

Tárgyalások Brest-Litovskban.

Budapest, január 17. Brest-Litovskból jelentik a Magyar Távirat Irodának: Január 16-ikán a mai délután folyamán a négy szövetséges hatalom delegációi intern bizalmas megbeszélésre gyűltek össze. Kühnmann államtitkár hosszabb beszédben tájékoztatással szolgált az orosz delegációval az utóbbi napokban folyt tárgyalásokról politikai és territorialis kérdések rendezése dolgában. A török és bolgár képviselők és teljes helyesléstket fejezték ki az államtitkárnak.

Oroszország ultimátuma Romániához.

Pétervár, január 17. (Pétervári Távirati Ügynökség.) A népbiztosok tanácsa a következő ultimátumot küldte a román kormánynak:

A 49-ik hadosztály parancsnoka jelent nekünk, hogy a román hatóságok ellenséges cselekedetet követnek el orosz katonák ellen és nem engedik át az élelmiszer- és szállítmányokat. A 49. hadosztály 194. számú ezredét román haderők körül fogták és lefegyverezték. A 195. ezred bizottságát az orosz vonalakat meglátogató osztrák-magyar tisztekkel együtt letartóztatták.

A népbiztosok tanácsa követeli a ka-

tonák és tisztek szabadonbocsátását, amik katonai hatóságoknak megbüntetését, a melyek a letartóztatást elrendelték, továbbá biztosítékot követel az iránt, hogy ilyen események nem fognak többé megisméllődni. Ha 24 órán belül nem kapunk választ proklamációnkra, a diplomáciai összeköttetést megszakítottunk fogjuk tekinteni és a legerélyesebb katonai intézkedéseket tesszük.

Lenin,
Krylenko főparancsnok,
Podovolski katonai biztos.

Ujabb hajóelsüllyesztések.

Berlin, január 17. A tengerészeti vezérkar jelentése szerint az északi hadterületen a német buvárhajók újabb 21.000 bruttótonna regiszter hajóteret súlyosítottak el. Egy angol gőzöst négyezer tonna tartalommal egy erős menetből löttek ki.

Az osztrák miniszterelnök brest-litovski tárgyalásokról.

Bécs, január 17. A költségvetési bizottságban Seidler osztrák miniszterelnök egy képviselőnek kérdéseire a brest-litovski tárgyalásokról így nyilatkozott: — A kiadott hivatalos jelentésekből is kitűnik, hogy a brest-litovski tárgyalófelek egyetértésben vannak a felől, hogy külön béke megkötéséről szó van és a tanácskozásokat a központi hatalmaknak december 27-ikén adott válasza alapján tovább folytatják. A brest-litovski területi, politikai bizottságok üléseinek rendkívül nagy fontosságuk van a tanácskozások jelenleg mind a két részről való álláspont formulálásának stádiumában vannak. A felfogások már úgy tisztázódtak, hogy előhaladást kell megállapítanunk. A még legyőzésre váró nehézségeket nem szabad lebecsülni. A külügyminiszter bizalommal néz a fejlemények elé s nem kételkedik abban, hogy sikerül egy befejezni a tárgyalásokat, hogy a keleti szomszédokkal a jó viszony a jövőre biztosítottassék.

Meghosszabbították a fegyverszünetet.

Pétervár, január 17. A Djen értesítése szerint Trockij kezdeményezésére a január 18-ikán lejárató fegyverszünetet egy hónappal meghosszabbították.

Kerenszkyt elfogták.

Stockholm, január 17. A Rjecs értesítése szerint a bolsevikieknek sikerült Kerenszkyt egy szociálista képviselő lakásán elfogni. A kormány elrendelte letartóztatását.

A kancellár elhalasztotta nyilatkozatát.

Berlin, január 17. A kancellár péntekre várt beszédét a jövő hétre halasztotta el.

Miklós nagyherceg kivándorol Amerikába.

Koppenhága, január 17. Newyorki jelentés szerint Nikolajevics nagyherceg San-Francisco mellett háromnegyed millió dollárért villát vásárolt. A nagyhercegnek az a szándéka, hogy ott telepszik le, ha az amerikai állampolgárságot elnyeri.

Tüntetések Caillaux letartóztatása miatt.

Genf, január 17. Párisban Caillaux letartóztatása miatt nagy utcai tüntetések voltak. Celemenceau fenyegető leveleket kapott, úgy, hogy kénytelen magát detektívekkel őriztetni. Ez az óvintézkedés a kamarára is kiterjed, ahol terembiztosok-öltözött detektívek vigyáznak reá.

Az entente tíz éves gazdasági háborúra készül.

Amsterdam, január 17. Politikai körökben beszélnek, hogy az entente miniszterelnökeinek közös értekezletén, amely a hét végén Párisban lesz, a szövetséges kormányok nyilatkozatot szövegeznek meg, amelyben bejelentik a tíz éves gazdasági háborút a központi hatalmak ellen. A nyilatkozathoz Wilson hír szerint csak fenntartással járul hozzá.

Kedvezően folynak a tárgyalások az ukrainai küldöttséggel.

Budapest, január 17.

Brest-Litovskból jelentik:

A mai napon egyrészt magyar-osztrák és német, másrészt az ukrainai küldöttség között folytatott tanácskozások eddigi eredményét összefoglalták.

Czernin kiemelte a brest-litovskai tárgyalásokra általában vonatkozó és az ukrainai küldöttség által elismert azt az általános alapelvet, hogy az egyik fél beavatkozása a másik fél állami belső ügyei-be, kizárandó. Másrészt egységesek a nézetek az iránt, hogy a tartó béke kialakulásának esetén mindkét fél hajlandó lesz a teljes kölcsönösség feltételezésével különböző politikai és kulturális kérdésekről tanácskozni. Példaképpen rámutatott ama lengyel kisebbségek sorsának biztosítására vonatkozó megbeszélésekre, amely kisebbségek esetleg hozzá fognak tartozni a jövőbeni ukrainai államhoz.

Ezen kijelentéseket az ukrainai küldöttség helyesléssel és azzal vette tudomásul, hogy azok alapján hajlandó megkezdni a tárgyalásokat.

A kölcsönös gazdasági forgalom szabályozására irányuló további tárgyalásoknál nem állapítottak meg olyan nézeteltéréseket, amelyek a megegyezés létrejöttét megakadályoznák. A tárgyalások annyira előrehadtak, hogy az árucsera forgalom konkrét kérdéseire is kiterjedtek.

A tárgyalások menet és eddigi eredménye azt a reményt kelti, hogy a tárgyalások rövidesen és eredményesen bevégeződnek.

Békevíta a Házban. Országgyűlés.

Budapest, január 17.

Ma délután fél 4 órakor tartott ülést a képviselőház Szász Károly elnöke alatt, akinek előterjesztése után Darvai Fülöp, az állandó igazoló bizottság elnöke jelentette, hogy Kovács Dénes mandátumát végleg igazolták, miután az ajánlók nevének pótlása megtörtént. Ezután elnök jelentette, hogy sürgős interpellációra engedélyt adott Holló Lajosnak a brest-litovskai béketárgyalások, Deák Péternek a sertésárak megállapítása, Sándor Pálnak a német vámunió, Abraham Dezsőnek a külügyi gazdasági kérdések, Czerny Károlynak a rekvizálás és Fényes Lászlónak a burgonyának szesz-főzésre való felhasználása ügyében.

Ezután Záhorszky József az V. bíráló bizottság tagja letette az esküt, majd a névszerinti szavazást megejtették a választójogi javaslat tárgyalására kiküldendő 48 tagú bizottság megválasztására. A bizottságban a többség a munkapártból került ki. A IX. bíráló bizottság tagja Nyegre László lett. Ezután szavazással döntöttek Szentiványi Árpád indítványa felett és azt elfogadták, tehát a képviselőház ezután ismét délelőtt tartja ülését.

Vita a béke körül.

Holló Lajos a brest-litovskai béketárgyalásokról szól. A magyar nemzetet öröm tölti el, hogy Oroszországban a cári önkényuralmat a népuralom váltotta fel, mely megszüntette a titkos diplomáciát, felvetette a népek önrendelkezési jogát, az annexió és hadikárpótlás nélküli béke követelését. Örül azon, hogy az első, komoly béketörekvésre. Helyesli a béketárgyalásokat, de a mi törekvésünk az általános béke. Fájdalmasan hatott ránk Hoffmann tábornok éles hangja. Nem volt szerencsés dolog ráutni a kardra és a győző jogára hivatkozni, mert ezzel veszélyeztetjük a békés szándék sikerét.

— Bolsevikiek — (kiáltják jobbról.)

Fényes László: A nép békét akar, hiába kiabálnak elene a háborus milliommok!

Tisza István: Az ilyen interpellációk akadályozzák a békét.

Holló Lajos: Az a meggyőződésünk, hogy nem állhatunk meg az óhajtasnál, hanem keresnünk kell a béke alapjait. Sajnos, ezt a magyar parlamentben nem lehet a béke tisztességes hangján kifejezni. A német nép se háborus párti. A béketörekvés ereje, az a szó, ahogy mihielyt felhangzik, áthatol a határon és országokon keresztül. Igenis mi követeljük, hogy soha senkit le ne tiporjunk a kártérítés és hódítás nélküli békét és ezen alapelvről semmiféle párt kedvéért sem mondunk le. Nekünk talpalattnyi idegen föld sem kell, vért azért nem áldozunk egyetlen csöppnyit se. Nekünk nem kell a győzelmes béke. (Nagy zaj. Felkiáltások a jobboldalon: Rendre!)

Az elnök a szónokot rendre utasítja, mert olyan kifejezést használt, mely történelmi tradícióinkkal ellenkezik.

Holló Lajos: Nekünk olyan béke kell, mely nem hagy maga után gyűlöletet a népek szívében. Czernin gróf is azt fejtette, hogy nem gyűlöletet akar, hanem a népek szövetségét. Igenis nemesak megegyezéssel békét akarunk. Ez a nép a vérvótán felül áldozott és szétszórva, szétszaggatva idegen hadseregbe vagyunk ékelve. Ez a megalázó.

Felkiáltások: Eljen az önálló, magyar hadsereg!

Holló Lajos: A magyar katonákat a nyelvük miatt üldözik még ma is. (Tisza a munkapárt élén kivonul a teremből.) Gazdaságilag megszennvedjük a háborút. Kérdi a kormányt: állja-e az annexió és hadikárpótlás nélküli békét?

Wekerle Sándor miniszterelnök rámutat arra, hogy az interpelláló sok olyan kérdést is érintett, mely az interpellációban nem fordul elő. A felsorolt kérdések megoldása képezi most a kormány legfőbb feladatát. Azt hiszi, ha e kérdéseket nemzeti alapon akarja megoldani, az interpelláló is csatlakozni fog hozzá. (A munkapárt tapsol.) Kijelenti, hogy ki lett kötve Brest-Litovskban, hogy minden szerződést magyarul is megszövegezzék. Az annexió és hadikárpótlás nélküli békét állja ő is, a külügyminiszter is, a kormány és a király is. Kérdi azonban, miként kívánja Holló érvényesíteni ezt az elvet, ha felvetődik az elzászi kérdés? Hoffmann tábornok beszédét nincs joga bírálni, de ha tekintetbe vesszük a körülményeket, amelyek mellett e kijelentések elhangzottak, egészen más bírálatot fogunk levonni belőle, mint az interpelláló tette. Ami késleltető, az a felelőtlen egyének negatíva a békekötésre, ami könnyen azt a hitet keltheti, hogy szándékunk nem őszinte és meggyöngyült erőnk kényszerítése alatt állunk. (Taps jobbról.) Azok a nemzetközi mozgalmak, melyek hozzánk is átszaptak, nem békét, hanem belháborút idéznek elő. Ezemmel közlöm a tisztelt Házzal, hogy amilyen őszintén akarjuk a békét, éppenugy minden hatalmi eszközt igénybe fogunk venni a béke jelszava alatt működő, de az államhatalmat felforgatni igyekvő törekvésekkel szemben. (Viharos taps jobbról.)

Wekerle válaszat a Ház tudomásul vette, de a munkapárt szavazást kért, mire az egész Károlyi-párt felállt. A munkapárt gunyos kacagással fogadta az eredményt.

— Hát mégis kell az önálló, magyar hadsereg! — kiáltották jobbról.

Polónyi Géza a házszabályok alapján kifogásolja, hogy az elnök bírálatot mondott Holló beszéde felett, holott ehhez nincs joga.

Az elnök apellál a Háza és a nemzetre, hogy nem-e követett volna el mulasztást, ha nem figyelmezteti Hollót a történelmi tradíciókra?

— Fél mondatot nem lehet kritizálni! Az elnöknek nincs igaza!

Az elnök rendreutasítják közbeszólókat, majd az ülést felfüggesztette.

Szünet után megalakult a választójogi bizottság, melynek elnöke Khuen-Héderváry Károly gróf, alelnöke Beöthy László, előadója pedig Vertán Endre lett.

Az interpellációk.

Deák Béla a sertésárak maximálásáról interpellál, amelyre nézve Wekerle miniszterelnök megnyugtató felvilágosításokkal szolgál.

Sándor Pál a Németországgal megkötendő vámunió kérdéséről teszi szavát.

Wekerle kijelenti, hogy ebben a kérdésben teljesen ellentétesek a vélemények. Vannak, akik vámuniót akarnak közbeeső vámokkal, vannak, akik a vám-szerződés mellett vannak. E kérdés annyira kezdetleges, hogy még kora beszélni róla. Irányelv, hogy preferenciás vámkokat létesítsünk. Egyébként ebben a kérdésben fentartjuk Magyarország önálló rendelkezési jogát. A választ tudomásul vették.

Czerny Károly a rekvizálásról interpellál, amelyre Wekerle reflektált, míg Janiga Jánosnak a közellátás kérdéseire vonatkozó interpellációjára Mezőssy Béla adott felvilágosításokat. Fényes László a burgonyának szeszfőzési célokra való felhasználását ellenezte, amire Wekerle reflektált. Ezzel az ülés véget ért.

APOLLÓ
Ma,
Pénteken
Előadások
5, 7 és 9
órákor.

**A gyehenna
tüze**
dráma 4 felvonásban
Főszereplő: Franceska Bertini.
Kinos gyógyulás
vigjáték.

URANIA
Ma,
Pénteken
Előadások
5, 7 és 9
órákor.

A papagály
drama 4 részben.
Főszereplők: Póthos Imre, Kortász
Dezso, Józsika Mici, Sieder Adolf.
Dr. Anna
vigjáték 2 felvonásban.

Színház.

MŰSOR:

A Csokonai-színházban.

Pénteken: B) bérletben A hadifogoly.
Szombaton délután: Ezeregyéj, tündérmese, gyermekelőadás.
Szombaton: C) bérletben Ezred apja, énekes bohózat.
Vasárnap délután: Stambul rózsája, operett.
Vasárnap este: Padlásszoba, operett.

A Vig-színházban.

Pénteken: Hildegardé és Kondor Ernő vendégjátéka.
Szombaton délután félhelyárakkal: Fészek a viharban.
Szombaton: Hildegardé és Kondor Ernő vendégjátéka.
Vasárnap délután: A páholy, bohózat.
Vasárnap este: Trilby, dráma.

Hildegardé és Kondor Ernő estéje. Érdekes és egyben nagyon élvezetes estéje volt tegnap a Vig-színháznak. Hildegardé táncművésznő lépett föl s amit a táncban produkált, az csakugyan művészet volt. Műsora csupa klasszikus számokat ölelt föl, amelyeket pompás plasticitással lejtett. Testének finom hajlékonysága meglepő. Temperamentumának szilajsága különösen a Bachanáliában nagyszerűen érvényesült. A közönségnek nagyon tetszett Hildegardé bravuros táncművészete és viharosan tapsolta. Az est másik szereplője Kondor Ernő, az országosnevű népdalköltő volt. Őt itt jól ismerik s szeretik is. Kiss Béla zenekarának élére állt Kondor Ernő s megkapó melegséggel játszotta a szebbnél-szebb magyar nótákat, köztük az ő saját szerzeményeit is. Majd egy kis két hurral felszerelt miniatűr hegedűn ragyogtatta művészetét. Az a hangulat, amely a Kondor Ernő ujjainak nyomán fakadt, a szívekre száll — meghat az édes bujával, meghat a vigságával, mert mind a kettőt mélyen érzi. Kondor Ernő frenetikus hatást váltott ki, alig tudtak betelni a muzsikájával s sokszor szólították a lámpák elé ezt a rendkívül szimpatikus s talentumos művészbembert.

Hildegardé és Kondor Ernő. (A színházi iroda jelentése.) Ma este a Vig-színházban Hildegardé táncművésznő és Kondor Ernő, a dalköltő, tartják második együttes estjüket, melyet tegnap a debreceni közönség páratlan lelkesedéssel fogadott. A két vendég mai briliáns műsorukat egy-két újdonsággal egészítik ki. A minden tekintetben fényes program mellett ma is nagy az érdeklődés.

Szombaton délután. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután a Csokonai-színházban félhelyárakkal az Ezeregyéj tündérmese kerül színre gyermekelőadásban. A Vig-színházban irodalmi délután keretében a Fészek a viharban című színmű kerül színre félhelyárakkal.

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap a Csokonai-színházban délután félhelyárakkal Stambul rózsája operett, est. a Padlásszoba operett kerül színre. A Vig-színházban délután félhelyárakkal a Páholy című kacagtató bohózat és este Trilby, világhírű dráma kerül színre.

Ezred apja szombaton. (A színházi iroda jelentése.) Horváth Kálmán fültömírgyolobl betegsége miatt a szombatra hirdetett Cigánybáró elmarad s helyette C) bérletben az Ezred apja énekes bohózat kerül színre, mely a Vig-színházban kiváló sikert aratott.

Franceska Bertini, ekvivaló művésznő második ideai filmjét mutatja be pénteken az Apollo. Témában kvalitásban felülmúlja a művésznő első ideai filmjét. Finom, megrázóan érdekes téma, nagyszerű felvételek és váratlanul művészi beállítások teszik ezt a filmet értékesé.

A papagály. Lázár István drámáját mutatja be pénteken az Uránia, a nagy-szabású attrakció főszerepeit Pethes Imre, Kertész Dezső, Józsi Mici és Sieder A. játsszák stílusos és értékes alakításokat nyújtva.

Megjeperést fog kelteni úgy érdekes tartalmával, mint új kénsorozatával a *Színház*. Figyeltél ma délután megjelenő új száma.

Osztrák munkások sztrájkja.

Bécs, január 17. Bécsben, Bécsúj-helyen és Alsóausztriában több gyár munkásai beszüntették a munkát. A sztrájk oka a munkások azon való elkeseredése, hogy a lisztfejadagokat leszállították. Az Arbeiter Zeitung ma reggeli számában a tömegsztrájk alkalmával azt az erélyes íntelmet intézi a munkásokhoz, hogy a béketárgyalások sikerét ne veszélyeztesék az általános sztrájkjal. Különösen az élelmező ipar és a forgalmi vállalatok munkásait kéri a felhívás, hogy ne csatlakozzanak a sztrájkhoz.

Bécs, január 17. A bécsi iparosok szövetsége ma délben értekezletet tart, amelyen Höfer élelmezési miniszter jelentést fog előterjeszteni a közellátás és a liszt kérdésének jelenlegi állásáról. Ezen az értekezleten Bécs negyven nagyobb gyárának munkásai is képviselve lesznek. Kilátás van rá, hogy sikerülni fog különösen a lisztkérdést kedvezően megoldani, úgy, hogy a munkásság a teljes lisztadagot megkaphatja. A cenzura, amely tegnap még semmit sem engedett közölni ezekről a kérdésekről, az éj folyamán megváltoztatta álláspontját és még azt is megengedte a lapoknak, hogy a Bécsben lefolyt tüntetésekről rövid tudósításokat közöljenek. Bécsben azonban eddig sehol sem voltak nagyobb tüntetések.

A Magyar Távirati Iroda bécsi jelentése szerint „tegnap délután kisebb tüntetések voltak, melyekben asszonyok és a szervezett munkássághoz nem tartozó ifjak vettek részt, akik néhány kirakat-ábrát bevették. A rendőrség 21 személyt allított elő”.

Bécs, január 17. A munkás-sztrájk folytatása előreláthatólag rövid lesz. Szakadatlanul folyik a munka, hogy a munkásság kívánságait teljesítsék. Remélik, hogy Magyarországból annyi lisztet kapnak, hogy legalább a nehéz munkát végző munkásságnak az eddigi fejadagot kiutalhatják.

Grác, január 17. Ma este több tüzem munkásai sztrájkba léptek. Felső-Stájerország ipari helyeiről is oly hírek érkeztek, hogy ott is beszüntették a munkát. A munkásság mindenütt nyugodtan viselkedik s minden rendezavarástól tartózkodik.

Bécs, január 17. A király részletes jelentést tettett magának a sztrájk folytán bekövetkezett helyzetről. Megbizta a hatóságokat, hogy igyekezzenek a munkásságnak az élelmezésük javítására irányuló kívánságaikat teljesíteni.

Harc barlanglakó katonaszökevényekkel.

Egy halott, egy sebesült, két fogoly.

Egy betörő banda, a Püspök és a Felix-fürdő környékét. Hájót, Rontót, Almamezőt, Betfát fenyegette és fosztogatta, vakmerőségében fényes nappal támadást intézett a fürdő ellen. Támadásuk balul ütött ki, egy halott maradt a helyszínén, egy megsebesült s kettő sebesületlenül fogságba esett.

A fürdői csendőrség fokozott buzgalommal látott utána annak, hogy a szökött katonákból összeverődött betörőbandát kinyomozza s kézrekerítse. A csendőrök napok óta járták a határt s kutatták a betörők buvóhelyét — amely földalatti barlangban volt.

Vasárnap reggel a rontói erdőbe érték s nyomra akadtak a csendőrök. Egy barlangkijáratát hirtelen körülvették s megadásra szólították fel a bentlévőket Lakatos Tivadar rontói születésű katonaszökevény, aki a 37.

gyalogezredtől szökött meg, kirohant. Az egyik csendőr szabályszerűen felszólította:

— Állj meg, mert lövök.

A szökevény tovább futott, mire a csendőrmester fegyverét elsütötte. A golyó talált s Lakatos átlőtt szívvel esett a hóba. A barlangból még hárman rohantak ki, kettő azonnal megadta magát — köztük egy asszony — a harmadik menekülni próbált, de egy golyó lábán érte s elesett.

A halottat a halottasházba szállították, a foglyokat pedig a félxfürdői csendőrszere. Itt bevallották, hogy ők törtek be mindenütt, loptak és raboltak. A Félxfürdőbe egy izben beakartak törni, de egy lövés elriasztotta őket szándékukról. A Püspökfürdőbe is betörték s onnan elvitték mindent a pincéből. Horváth fürdőgazgató a csendőrségen fontos közléseket tett a környéket fenyegető banda üzelméről.

A nyomozás még tart s a szálak tovább vezetnek, valószínű, hogy még néhány szökevény kerül a hatóság kezére.

A tej maximális ára.

Az Országos Közélelmezési Hivatalt vezető m. kir. miniszter 142404. számú rendelete.

Értesitem az érdekelt hatóságokat, hivatalokat és a közönséget, hogy az Országos Közélelmezési Hivatalt vezető m. kir. miniszter ur 142.404—1917. számú rendeletével az 1438—1917. M. E. számú kormányrendelet 2. §-a alapján Debrecen sz. kir. város területére a tej legmagasabb árát a 130.000—1917. O. K. H. sz. rendelet 4. pontjában Budapestre vonatkozólag érvényes mértékben állapította meg.

A rendelet folytán Debrecen sz. kir. város területén 1918 január hó 18-tól kezdődőleg a tejjel vonatkozólag a következő maximális árak lépnek érvénybe:

1. a termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, vagy tejgyűjtő állomás közti viszonylatban a feladó állomás 80 fillér;
2. a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep tejgyűjtő állomás és másfelől a fogyasztók közti viszonylatban;
 - a) kanna tej nagybani eladásnál zárt kannákban szállítás mellett 94 fillér;
 - b) ugyanez kicsinyben nyílt edényből kímérve 102 fillér;
 - c) palacktej kicsinyben 112 fillér.

Debrecen, 1918 január 17.

A polgármester helyett:
Zöld,
th. tanácsnok.

Újdonságok.

Wekerle bécsi utja. Fővárosi tudósítónk jelenti: Wekerle miniszterelnök a változott diszpozíciók folytán holnap délelőtt utazik Bécsbe.

Behozzák a dohányjegyet. A pénzügyminiszter rendeletet intézett az összes magyarországi pénzügyigazgatóságokhoz, melyben szabályozza azokat a módokat, a mik mellett a dohányjegyrendszert behozhatják. Felszólítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy a dohányárak egyenlege szétosztása alkalmas-e a dohányjegyrendszer behozatala s e tárgyban indítsa meg a közigazgatási hatóságokkal a tárgyalást. Elrendeli a miniszter, hogy az egyes körzetekben az 1913. évi forgalomhoz arányosított dohánymennyiséget föltétlenül ki kell adni, tekintet nélkül arra, hogy egyes községekben hány dohányárda van. Ahol a dohányjegy-rendszert behozzák, ott a kicsinybani forgalomban dohányárut csakis a hatóság utalványja alapján szabad eladni.

Apponyit megoperálják. Fővárosi tudósítónk jelenti: Apponyi Albert gróf e hét végén iksebb operációnak veti alá magát.

A polgármester Budapesten és Bécsben. Márk Endre udv. tan., polgármester tegnap délután dr. Magoss György tiszti főügyész és dr. Vargha Elemér főjegyző társaságában fontos városi ügyekben, különösen nagyjelentőségű élelmezési ügyekben Budapestre utaztak. Onnan Bécsbe mennek. Ennél fogva a polgármester kedden tartja legközelebbi kihallgatását, míg a legközelebbi tanácsülés kedden délután 3 órakor lesz.

Blaháné köszönete a Csokonai-kör üdvözléséért. Blahánénak, aki most ünnepelte művészi pályájának 60. évfordulóját — úgy látszik nagyon jólesett a Csokonai-kör üdvözlése, mert arra posta fordultával válaszolt Géresi Kálmánhoz, a kör elnökéhez intézett, elejétől végig (még a borítékon is) sajátkezűleg írott levéllel. A köszöntő levél így hangzik: „Igen Tisztelt Elnök Ur! Evfordulóm alkalmából a páratlan szíves megemlékezést soha nem muló hálával köszönöm. Kiváló tiszteltet 1918 jan. 12. Splényiné Blaha Lujza”.

A 39-ik gyalogezred története. Dr. Csabai István főhadnagy a 39-ik gyalogezred történetének megírásához adatokat kér Debrecen városától a háborúval és a debreceni 39-ik gyalogezredrel kapcsolatos társadalmi mozgalmakról. A városi tanács Szathmáry Zoltánt, a városi sajtóiroda vezetőjét, bizta meg, aki egyébként is gyűjti a háborús adatokat a háború kitörése óta, hogy lépjen érintkezésbe dr. Csabai főhadnaggyal s szolgáltassa át a városi tanács nevében kívánt adatokat.

Rendőrök és hajduk egyenruhája. Szabó Kálmán főjegyző előterjesztésére a városi tanács a Rosenthal H. budapesti cég mintáiból kiválasztotta és megrendelte a rendőr-, a hajdu-legénység, tisztiszolgák, erdőőrök, kocsisok és lovaszok tábori-szürke egyenruháját. Összesen 180—190 egyenruháról van szó, a mai viszonyok között elég jó anyagból és áron jut hozzá a város a ruhafelszereléshez.

Szabad Iskola. Január 18-án, pénteken esti 6 órakor az Ipartestület disztermében (Simonffy u. 1/c., II. em.) ingyenes előadás keretében **Milleker Rezső** dr. egyetemi tanár: „A háború geopolitikai tanulságai” címen ad elő. Előadó szépnek ígérkező előadása keretében szót fog a politikai gondolkodás földrajzi alapja, a hatalmak tér érdekei s végül a nagyhatalmak földrajzi helyzetéből folyó terjeszkedési iránya és képességeiről. Hisszük, hogy — mint minden előadást — úgy ezen rendkívül értékes és széles tudományu alapon álló előadást is a közönség meleg érdeklődése fogja kísérni.

A Közellátási Hivatal gyümölcslekvárt bocsát a fűszerkereskedők rendelkezésére. Érdeklődők délelőtt 11-12 kaphatják meg az utalványokat.

Hadisegélyben részesülők figyelmébe! A városi adóhivatal értesíti a hadisegélyben részesülőket, hogy segélyüket minden hó 16., 17., 18-dikán kötelesek felvenni, mert a később jelentkezők segélye csak a jövő hónapban lesz kifizetve. Városi adóhivatal.

A harctérről visszatérő joghallgatók-óri. A harctérről visszatérő joghallgatók támogatására egyetemünk jog- és államtudományi karának dékánjához újabb a következő adományokat küldték: gr. Széchenyi Aladár, Somogyvármegye főispánja 1000 K, gr. Majláth József (Perbenyik), gr. Mikes János szombathelyi püspök, dr. Balkányi Miklós főorvos, Harstein Kálmán (Debrecen) egyenként 100—100 koronát, dr. Kardos Samu ügyvéd 25 K. Harmathy könyvkereskedő és Abauty Torina vármegye alispánja egyenként 20—20 koronát; összesen tehát 1465 koronát. A gyűjtés összege a már kimutatott 4615 K-val együtt 6080 K. A nemeslelkű adományokért a kar nevében ez uton is meleg köszönetet mond dr. Bernolák Nándor e. i. dékán.

A Debreceni Kölcshóns Segélyező Egyesület 35-ik évtársulata iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik, mintha a régi békeidők tértek volna vissza, oly tömeges a belpés. Az 1918 január 1-én megnyitott évtársulathoz eddig már közel 2000 törzsbetétkönyv adatott ki, mintegy 13.500 törzsbetéttel. A szövetséget tagjai részére mindenféle személyi és jelzalogi kölcsönöket folytatni igen kedvező feltételek mellett.

Hadifoglyok szünnapja. A temesvári katonai parancsnokság, illetve a hadügyminisztérium az orosz hadifoglyok részére f. hó 19-ére (szombatra) munkaszünetet rendelt el. Figyelmeztetem az összes fogolytartó gazdákat, hogy a fenti napon az orosz hadifoglyokkal dolgoztatni nem szabad. Debrecen szab. kir. város gazdasági munkabizottságához becsatolt hadifogoly ügyeleti tiszti.

Néhai Bőör Erzsike temetése ma d. u. 8 órakor lesz a Homokkert, Oláh Károly-utca 50. számú háztól.

Dr. Tüdös János volt országgyűlési képviselő, a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósági tagjának elhalálása alkalmából a Debreceni Első Takarékpénztár 100 koronát és a Debreceni Első Takarékpénztár tisztviselő kara szintén 100 koronát küldött a hadiárva segélyezésére. Ezen kegyes adományért fogadják ezúton hálás köszönetemet. Medgyaszay Miklós árvaszéki elnök.

Továbbképző tanfolyam az ipartestületnél. Mai napon dr. Harsányi Imre rendőrkapitány ur tartja meg folytatólagos előadását az ipari közigazgatásról. Amennyiben ezen nagy fontosságú előadás különösen az iparos osztály érdekkörébe vágó, felhívjuk az előadásra tagjainak figyelmét, mely este 7 órakor lesz az ipartestület tanácstermében. Az ipartestület elnöksége.

A Szív-utcai óvoda f. évi január hó 18-án ismét megnyílik.

Az Izs. hitközségi tagok figyelmébe! A Deák Ferenc-utcai templomban az istentiszteletek — további intézkedés — a következő időben tartatnak: Péntek este egyneked 5 órakor, szombat reggel 7 órakor és d. e. fél 11 órakor, szombat d. u. fél 4 órakor és este 5 órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 órakor és este fél 5 órakor

Dr. Tüdös János orsz. képviselő hálála alkalmából özv. Láposy Ferenoné Csanak Róza urnó koszorúmegváltás címén 50 koronát juttatott hivatalunkhoz any- és csecsemővédelmi célokra. A Népjóléti Hivatal ez uton fejezi ki hálás köszönetét a nemesszívű adományért.

Dr. Láng-féle szanatóriumba felvételnék — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Röntgen elektromos gyógyeszközök. Modern műtőterem Tudakozódásokra az intézet készséggel vizsgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng-féle szanatórium. Debrecen, Kossuth-utca 38. sz.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig egy koronát öten állér. Minden további szó tizenöt állér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apróhirdetés két korona. Minden további szó husz állér.

Ajánlat

- Tapasztalt** német tanító, tanít kez-dőket és haladókat, — nyelvtan, történelem, magasabb irodalom és társalgásra. Házakhoz eljárna. Cím a kiadó-hivatalban. 648
- Házvezetés** megbízható felvétetik 2 tagu családhoz. Cím a kiadóhivatalban. 725
- Egy** mosónő felvétetik Hunyadi-u. 28. szám alatt. 723
- József kir.** herceg-utca 5. udvar-ból nagyobb mennyiségű kocsz-slag ingyen — elvihető. Ugyanott 3 ut-cai üzlet helyiség azon-nal kiadó. 691
- Fuvarozási** vállalat. Behlén-utca 8. Elvállal szállítást s mindennemű fuvaro-zást. Ugyanott egy ko-csis felvétetik. 625
- Könyvelő** 15bb évi gyakorlattal egy női divat üzlet ré-szére jobb fizetéssel fel-vétetik. Írásbeli ajánla-tokat továbbít a kiadó-hivatal. 726

Egy idősebb nő apódnőnek ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 670

Egy nagyon jó forghatú kévmérés és étkezde, betegség miatt azonnal átadó. Cím a kiadóhi-vatalban. 707

Megebízható komoly árva leány házi dologra ajánlkozik. Cím kiadóhivatalban. 722

Polgáristákát Bethlen-utca 14. szám alatt pót vagy magán-tanulásra olvállalok. — Délutáni órákban, ház-nál. 720

Házakhoz ajánlkozik mosni, va-sálni Pércsi Gáborné. Honvéd-utca 31. 719

Kereslet

Az aranyat-erzstöt, briliánt, zalogjegyet vesz, meghívásra ház-hoz is elmegy. Steiner Mihály, Széchenyi-u 19.

Mindenes bejáró leányt vagy asz-szonyt keresek. Cím a kiadóhivatalban. 3

Gyakorlott kiszolgáló kisasszony felvétetik. Deutsch fű-szerület, Ferenc József ut 1. 683

Lóvasalás jól értő konvencios ko-vácsmester azonnali — betelepésre keresetetik a Macsi uradalomba. — Macs, Debrecen mellett 676

Kárpolinál fodrászsegéd felvétetik Árpád-tér 45. sz. 675

Fűszerkereskedő-segédek, csakis hosz-szab fűszer engros — praxissal felvételnék. Fűszerkereskedelmi — részvényfűrészság, Deb-recen. 657

Lakást keresek 4 szobást, mel-lékhelyiségekkel, febr. 1 vagy 15-ig. Ajánlat-tok „Erminályfalva” címre a kiadóhivatalba küldendők. 640

Kézi leányok felvételnék. Schaitl — kalap-salonba. Piac-u. 26. 621

Szoptató dajka azonnal felvéte-tik. József kir. herceg-utca 38. szám, II. eme-leten. 572

Elveszett vasárnap este a kts állomástól egy tárcsa fényképpel és több féle íratokkal, a becsületese megtaláló a benne levő címre 100 eküldi, illé jutalomban részesül. 699

Mindenes leány felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 705

Borbély üzletet haszonbérbe kiveszek, Debrecenbe vagy vidé-ken, ajánlatot elfoga-dak e hó 21-ig. Enyedy Gábor, Hajduböször-mény, Bocskay-utca 1418. 702

Varró és asztalos tanonc bp-torúletbe, Piac 71. sz. alatt felvétetik. 715

Hadmentes 32 éves nyugdíjas ál-lami segédtszát állást — keres, megkeresések, jó munkaaró címen, fize-tés megjelöléssel kiadó-hivatalba küldendők. 711

Kazán fütöt

keresünk azonnali be-lépésre, gyár vállala-sunk részére.

Kötszövő gyár

Hajduböszörmény. **Mindenes** leányok a kollégium tápintézetbe felvételnék 710

Nyaralót nyelven több szobás ka-kás van, május hó 1-re keresek bérbe Cím: — Dresden, István malom Telefon 39. 709

Irodista kisasszonyt azonnal fel-vezünk, németül tudó előnyben részesül, Sin-ger Compagnie. 712

Házmesternek felvétetik tisztességre házaspár, lakás és fize-tésért. Széchenyi-utca 22. számú háztban. 701

Mindenes szakácsnót felvegyek. — Szilágyi-né, Piac-u. 70. 716

Eladás

Alighasznált dr. szes festett hálszoba ebédő asztallal eladó. Eötvös 71. 691

Közel Debrecenhez eladó 31 kat. hold szőlő, 8 kat. hold szántó földdel. — Cím a kiadóhivatalban 653

Eladó egy 4 hp. cséplőgép, — máshal 8 éves, 14 m. cséplő vaszerék tengely-lyeel, 2 drb. tizedes — mérleg, 100 és 150 kg. súlyig. Vénkert, Dom-bkos Lajos-utca 26. 704

Köt rendbeli 15—16 éves fiu-nak való ruha, egy téli kabát eladó. Sas-u. 2. vendéglő. 700

Eladó legújabb divatu estélyi ruha, hosszú női kabát és két fekete róka bő-Megtekinthető d. e. 10—12-ig. Hatvan-utca 37-a. 703

A Szepességen gyönyörű helyen egy — villa, nagy kerttel eladó esetleg nyaralásra ki-adó. Cím a kiadóhiva-talban. 713

Egy férfi és egy női kabát eladó. Gólya-u. 10. 718

Férfi ruhák eladók. Hunyadi utca 5., házmeester. 708

Kolbász-bél circa 300 méter eladó. 2. honvéd huszár pótszá-zad köztétkezési bizott-ságánál. 718

Újság kézbesítő asszony felvétetik,

a Kiadóhivatalban